

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Paweł Czepiel
Sędziowie:	SSA Józef Wąsik (spr.) SSO (del.) Wojciech Żukowski
Protokolant:	Katarzyna Mitan

po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2020 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy (...)

przeciwko (...) Towarzystwu (...) w S.

o zapłatę z

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 28 lutego 2019 r. sygn. akt I C 3370/17

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że

a. wymienioną w punkcie II kwotę 703.000 złotych obniża do kwoty 632.700 złotych (sześćset trzydzieści dwa tysiące siedemset złotych) oddalając powództwo w zakresie dokonanego obniżenia;

b. wymienioną w punkcie IV kwotę 44.222 złote obniża do kwoty 36.815 złotych (trzydzieści sześć tysięcy osiemset piętnaście);

2. oddala apelację w pozostałym zakresie;

3. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 3.505

złotych (trzy tysiące pięćset pięć złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Józef Wąsik SSA Paweł Czepiel SSO (del.) Wojciech Żukowski

UZASADNIENIE

Powód Gmina (...) domagała się zasądzenia od pozwanego (...) Towarzystwa (...) w S. kwoty 837. 500 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazywała, że powód jest właścicielem i posiadaczem (...) w S. o długości 375 mb. Przedmiotowa (...) przebiega częściowo pod powierzchnią działek stanowiących własność powoda, zaś częściowo pod powierzchnią działek, których własność przysługuje innym podmiotom. Podnosiła, że na podstawie kolejnych odpłatnych i nieodpłatnych umów zawieranych od 1976r. przedmiotowa (...) była użytkowana przez pozwanego jako posiadacza zależnego. Dnia 27 lipca 2011r. powód zawarł z pozwanym ostatnią umowę najmu nr (...) (...) na czas określony do dnia 31 grudnia 2012r. Po zakończeniu umowy pozwany był zobowiązany do zwrotu przedmiotu umowy powodowi, z którego to obowiązku się nie wywiązał. Prawomocnym wyrokiem z dnia 28 września 2016r. w sprawie o sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w S. nakazał pozwanemu zwrot powodowi przedmiotowej (...).

Powód odzyskał posiadanie (...) w wyniku egzekucji komorniczej, która przeprowadzona została w dniu 17 lipca 2017r. Żądaniem pozwu objęty został okres od 1 października 2014r. do 15 lipca 2017r., to jest za 33,5 miesiąca. Powód dochodził swojego żądania jako wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości, ewentualnie jako odszkodowania za szkodę poniesioną przez powoda w związku z niewydaniem przedmiotu najmu po zakończeniu umowy. Uzasadniając wysokość kwoty dochodzonej pozwem powód wskazywał w pozwie, że wynika ona z oferty złożonej przez pozwanego w wysokości 300.000 zł rocznie za wynajem obiektu. Podnosił, że taką kwotę powód mógłby uzyskać, wynajmując obiekt lub prowadząc działalność za pośrednictwem własnych jednostek organizacyjnych. Szkada, jakiej doznał powód polega na uszczerbku finansowym spowodowanym odmową zwrotu przedmiotu najmu. W toku postępowania powód rozszerzył podstawę faktyczną dochodzonego roszczenia odszkodowawczego opierając je na twierdzeniu, że na skutek nie wydania (...) przez pozwanego po zakończeniu umowy najmu (dzierżawy) nie mógł udostępnić obiektu turystom za pośrednictwem własnej jednostki kultury, przez co był zmuszony do jej dotowania w większym zakresie (zob. pismo powoda z 26.09.2018r – k.197-199, oświadczenie pełnomocnika powoda na rozprawie w dniu 10 stycznia 2019r- protokół elektroniczny: 00:05:26).

Pozwany (...) Towarzystwo (...) - Oddział (...) w S. wniósł o oddalenie powództwa. Pozwany zarzucił, że powód nie udowodnił dochodzonego roszczenia, w szczególności poniesionej szkody oraz jej wysokości. Pozwany podnosił, że powód w dniu 2 stycznia 2013r. zawarł z (...) Centrum (...) w S. umowę nieodpłatnego użyczenia obiektu (...). Ponadto Burmistrz Miasta S. wydał w dniu 16 maja 2013r. decyzję o nieodpłatności i braku pobierania jakichkolwiek opłat od turystów chcących zwiedzać obiekt. Podnosił, że strony prowadziły negocjacje co do dalszego kontynuowania umowy najmu, w trakcie prowadzonych rozmów zostało wynegocjowane porozumienie o dalszym odpłatnym korzystaniu z(...), które to porozumienie w efekcie końcowym nie zostało przyjęte i podpisane przez powoda. Powyższe okoliczności zadaniem pozwanego wskazują, że powód godził się na fakt niepłacenia należności za korzystanie z (...) odrzucając wszelkie oferty pozwanego, by w konsekwencji oddać obiekt w bezpłatne użyczenie (...) Centrum (...). Wskazywał nadto, że pozwany przez wiele lat zgodnie ze swoją działalnością statutową jako jedyny podmiot w mieście zajmował się działaniami na rzecz promocji S. oraz obsługą grup turystycznych zwiedzających miasto, wniósł zatem znaczny wkład podniesienie rangi turystycznej miasta i tym samym w zwiększenie dochodu podmiotów zajmujących się obsługą turystów.

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2019r Sąd Okręgowy w Kielcach:

- 1/ oddalił powództwo o zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości;
- 2/ zasądził od (...) Towarzystwa (...) w S. na rzecz Gminy (...) kwotę 703.000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 grudnia 2017r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania;
- 3/ oddalił powództwo o zapłatę odszkodowania w pozostałej części;
- 4/ zasądził od (...) Towarzystwa (...) w S. na rzecz Gminy (...) kwotę 44 222,00 zł tytułem kosztów procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Obiekt (...)w S. od 1976r. znajdował się w użytkowaniu pozwanego (...) Towarzystwa (...) Oddział w S., na podstawie przekazania przez Urząd Miejski w S. do bezpłatnego użytkowania początkowo nieodpłatnie, a następnie na mocy kolejno zawieranych na czas oznaczony umów z Urzędem Miejskim i Gminą (...). Obiekt ten stanowił element działań pozwanego w zakresie obsługi ruchu turystycznego. (...) przebiega pod działkami, które w części stanowiły własność Gminy (...), co do części działek prawo własności przysługiwało innym podmiotom. (okoliczność bezsporna)

W dniu 27 lipca 2011r. strony zawarły kolejną umowę nr (...), na mocy której Gmina (...) oddała w najem na czas określony, to jest od dnia 27 lipca 2011r. do dnia 31 grudnia 2012r. (...) Towarzystwu (...) Oddział w S. (...) położoną na terenie S.. W ramach zawartej umowy najemca zobowiązany został do świadczenia usług związanych z udostępnianiem w ciągu całego roku dla zwiedzających przedmiotowego obiektu, utrzymania obiektu w pełnej sprawności technicznej i sanitarnej, utrzymania porządku i czystości terenu, realizacji zadań z dziedziny promocji (...) turystyki oraz przekazywania wynajmującemu kwoty 9 940,42 zł. brutto miesięcznie. Na mocy przedmiotowej umowy wynajmujący zobowiązany został nadto do złożenia do dnia 15 stycznia następnego roku sprawozdania z okresu obowiązywania umowy w zakresie: dochodów i wydatków związanych z wynajmem obiektu, realizacji zadań określonych w umowie, przeprowadzonych remontów, konserwacji i ulepszeń. Zgodnie z treścią umowy po zakończeniu najmu najemca obowiązany jest zwrócić przedmiot najmu bez dodatkowych wezwań. Strony ustaliły, że po upływie umownego okresu najmu może nastąpić jego przedłużenie na podstawie odrębnie zawartej umowy.

Rozmowy prowadzone między stronami w zakresie ewentualnych warunków kolejnej umowy zakończyły się niepowodzeniem. Pismem z dnia 11 grudnia 2012r. skierowanym do Burmistrza Miasta S. pozwany wyraził gotowość zawarcia kolejnej umowy najmu (...) i (...)i ponoszenia czynszu dzierżawnego w wysokości 35 000zł. brutto miesięcznie, w piśmie z dnia 17 grudnia 2012r wyraził gotowość zapłaty czynszu dzierżawnego w wysokości 500 000 zł. rocznie za dwa obiekty. Negocjacje między stronami zakończyły się niepowodzeniem. Ostatecznie nie doszło do podpisania między stronami kolejnej umowy najmu.

Po wygaśnięciu umowy najmu pozwany nie wydał powodowi przedmiotu najmu, pomimo kilkakrotnych wezwań kierowanych przez powoda. Pozwany nadal użytkował obiekt pod nazwą (...) prowadził działalność w zakresie udostępniania (...) zwiedzającym i pobierał korzyści z prowadzonej działalności. Od zakończenia umowy najmu pozwany nie przekazywał żadnych środków z tytułu użytkowania przedmiotowego obiektu na rzecz Gminy (...).

W dniu 2 stycznia 2013r. pomiędzy Gminą (...) a (...) Centrum (...) zawarta została nieodpłatna umowa użyczenia obiektów (...) i (...) na czas określony, od 1 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2013r. Na mocy zawartej umowy użyczający zobowiązał biorącego w użyczenie do utrzymania obiektów w pełnej sprawności technicznej i sanitarnej, utrzymywania porządku i czystości terenów przyległych do używanych obiektów i udostępniania ich zwiedzającym w okresie całego roku. Umowa powyższa nie została wykonana, z uwagi na posiadanie obiektu (...) przez pozwanego.

Powód Gmina (...) w dniu 12 lutego 2013r. wystąpił do Sądu Rejonowego w S. z pozwem o opróżnienie i wydanie przez pozwanego przedmiotowej (...) Wyrokiem z dnia 28 września 2016r. w sprawie sygn. akt (...)Sąd Rejonowy w S. nakazał (...) Towarzystwu (...) Oddział(...) w S. opróżnienie i wydanie powodowi Gminie (...)obiektem pod nazwą (...), będącego przedmiotem umowy najmu nr (...) zawartej między stronami w dniu 27 lipca 2011r.

W piśmie z dnia 16 maja 2013r. Burmistrz Miasta S. poinformował (...) o podjęciu decyzji, że od dnia 16 maja 2013r. zwiedzanie obiektu (...)jest nieodpłatne i wezwał do zaprzestania pobierania opłat. Oświadczenie Burmistrza Miasta zostało wywieszane w miejscach ogólnodostępnych. Jeszcze na początku 2015r. strony podjęły rozmowy dotyczące zawarcia umowy najmu przedmiotowego obiektu. Gmina po przedłożeniu przez pozwanego dokumentów księgowych stała na stanowisku, że wysokość czynszu winna wynosić proponowaną przez pozwanego pierwotnie kwotę 500 000zł. za dwa obiekty- (...) i (...) Pozwany nie wyrażał zgody na tak zaproponowaną kwotę, proponował kwotę 300 000 zł. rocznie i wycofanie wszystkich spraw sądowych toczących się między stronami.

Powód odzyskał posiadanie (...)w wyniku egzekucji komorniczej, która została przeprowadzona w dniu 17 lipca 2017r.

W dniu 18 lipca 2017r. pomiędzy Gminą (...) a (...) Centrum (...) w S. zawarta została umowa użyczenia obiektu pn.: (...). Na mocy zawartej umowy użyczający zobowiązany został do odpłatnego udostępniania obiektu w ciągu całego roku, utrzymania i użytkowania obiektu w sposób zgodny z przeznaczeniem, utrzymywania go w należyтым stanie technicznym i estetycznym, zapewnienia w obiekcie właściwych warunków BHP, ppoż., sanitarnych, wykonywania we własnym zakresie i na własny koszt remontów obiektu oraz wszelkich urządzeń, dokonania ubezpieczenia obiektu od wszelkiego ryzyka, zawarcia odrębnych umów na dostawę energii elektrycznej, wody, odbioru ścieków i wywozu odpadów komunalnych i ponoszenia kosztów z tego tytułu, zapewnienia we własnym zakresie etatowej obsługi przewodnickiej, funduszu prac dla personelu zatrudnionego w obiekcie. Zgodnie z §8 umowy uzyskane z tytułu sprzedaży biletów dla zwiedzających przychody biorący w użyczenie zobowiązany był przeznaczyć na bieżącą działalność statutową oraz na pokrycie zwykłych kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem obiektu oraz składać Burmistrzowi Miasta sprawozdanie finansowe z tytułu uzyskanych przychodów ze sprzedaży biletów oraz poniesionych wydatków za każde półrocze.

Pismem z dnia 11 września 2017r. Burmistrz S. wezwał Zarząd (...) Towarzystwa (...) w S. do zapłaty w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania kwoty 837 500 zł tytułem wynagrodzenia za korzystanie bez tytułu prawnego z (...)w okresie od 1 października 2014r. do 15 lipca 2017r.

(...) Centrum (...) jest samorządową instytucją kultury utworzoną w 2008r., od 2013r. działającą na podstawie statutu nadanego Uchwałą Rady Miasta S. Nr (...) z dnia 23 stycznia 2013r. Zgodnie ze Statutem (...) Centrum (...) prowadzi wszechstronną działalność mającą na celu tworzenie i upowszechnienie dóbr kultury oraz promocję sztuki, zgodnie z aktualnym zapotrzebowaniem lokalnej społeczności.

(dowód: Uchwała Rady Miasta S. z 23.01.2013r. oraz Statut (...) Centrum (...) w S. k. 76- 80)

W okresie od 21 lipca 2017r. do 31 grudnia 2017r. (...) Centrum (...) z tytułu użytkowania (...) z tytułu sprzedaży usług osiągnęło przychody w kwocie 510.055,75 zł, dochód w kwocie 281.715,97zł. W okresie od 1 stycznia 2018r do 31 sierpnia 2018r przychód wyniósł – 1 100 555,03 zł, dochód 855 953,68 zł; w okresie od 1 stycznia 2018r. do 30 czerwca 2018r przychód wyniósł 569.520,88 zł, dochód zaś 401. 625,24zł; od 1 stycznia 2018r. do 31 grudnia 2018r. przychód wyniósł 1424 734,85zł. dochód 1 048 467,76zł. (raporty i wydruki kasowe k. 216-243, 251-272, zeznania świadka K. L. k. 276- 277v)

Sąd poczynił następujące rozważania prawne:

Żądanie zapłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości podlega oddaleniu, uzasadnione jest natomiast co do zasady żądanie zapłaty odszkodowania. Roszczenia z art. 224 i nast. k.c., w tym roszczenie o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości w stosunku do posiadacza samoistnego i zależnego przysługują właścicielowi rzeczy. W przedmiotowej sprawie powód nie wykazał, aby przysługiwało mu prawo własności do całego obiektu- (...). W uzasadnieniu pozwu powód podnosił, co było okolicznością niekwestionowaną przez strony, że (...) w S. o długości 375 mb przebiega pod powierzchnią działek stanowiących własność powoda, częściowo zaś pod powierzchnią działek, w stosunku do których powodowi nie przysługuje tytuł własności. Tym samym powód nie wykazał, że jest właścicielem całego obiektu uprawnionym do dochodzenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z przedmiotowego obiektu przez pozwanego. Podkreślić należy, że przedmiotem żądania w zakresie wynagrodzenia za bezumowne korzystanie jest (...), obiekt turystyczny udostępniany zwiedzającym, będący w całości objęty zakresem władania posiadacza. Powód uzasadniając swoje żądanie wskazywał, że wysokość kwoty dochodzonej pozwem obejmuje pożytki z tytułu czynszu za wynajem przedmiotowej (...), jakie powód mógłby uzyskać w sytuacji posiadania (...). Powód nie wykazał jednakże, czy wobec braku tytułu własności co do części działek, przez które przebiega przedmiotowa (...) mógłby jako właściciel pozostałych działek uzyskiwać dochody określone w pozwie. Nie zostało wskazane na jakiej długości własność działek, pod którymi przebiega przedmiotowa (...) przysuguje

powodowi. Tym samym roszczenie powoda w zakresie wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości nie zostało udowodnione.

Sąd uznał natomiast za uzasadnione żądanie w zakresie, w jakim powód domagał się odszkodowania opartego na zasadzie odpowiedzialności kontraktowej. Stosownie do art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W myśl powołanego przepisu na wierzycielu spoczywa obowiązek wykazania istnienia zobowiązania oraz jego treści. Nie musi natomiast wykazywać winy dłużnika. W art. 471 k.c. ustanowione jest bowiem domniemanie, że niewykonanie zobowiązania nastąpiło na skutek okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Tym samym to dłużnik ma obowiązek wykazania, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nastąpiło na skutek okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Na podstawie art. 471 k.c. naprawieniu podlega szkoda wyrządzona wierzycielowi przez dłużnika wskutek niespełnienia lub nienależytego spełnienia oznaczonego świadczenia stanowiącego przedmiot zobowiązania dłużnika wobec wierzyciela. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 10 września 2015r., II CSK 587/14).

W niniejszej sprawie powód wykazał, że strony łączyła umowa najmu Nr (...) z dnia 27 lipca 2011r. obiektu (...) zawarta na czas określony – od dnia 27 lipca 2011r. do 31 grudnia 2012r. Zgodnie z § 12 umowy po zakończeniu najmu pozwany zobowiązany był zwrócić powodowi przedmiot najmu bez dodatkowych wezwań. Umowa zatem rodziła po stronie pozwanego zobowiązanie zwrotu przedmiotu najmu po upływie okresu, na który umowa została zawarta. Obowiązkiem pozwanego wynikającym z przedmiotowej umowy był zatem zwrot przedmiotu najmu- wydanie (...) w S. powodowi najpóźniej w dniu 2 stycznia 2013r. Okolicznością bezsporną jest, że pozwany nie wywiązał się z powyższego obowiązku i mimo upływu terminu najmu, kolejno kierowanych pism o wydanie obiektu, zapadłego wyroku orzekającego eksmisję nie wydał powodowi obiektu (...), nie wywiązując się tym samym z zobowiązania wynikającego z umowy.

Pozwany nie zdołał wykazać w toku postępowania, że niewydanie przedmiotowego obiektu powodowi nastąpiło na skutek okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności. Podnoszone przez stronę pozwaną twierdzenia dotyczące okresu posiadania przedmiotowego obiektu, wkładu poniesionego w związku z jego obsługą oraz rozwojem turystyki na terenie Miasta S. pozostają bez wpływu na ocenę zachowania pozwanego polegającego na niewydaniu przedmiotowego obiektu po upływie okresu, na który umowa została zawarta. Prowadzone przez strony rozmowy dotyczące zawarcia ewentualnie kolejnej umowy dotyczącej (...) nie pozwalają na ocenę, że w okresie tym powód godził się, aby (...) nadal pozostawała w posiadaniu pozwanego. Przeczą temu bowiem pisemne żądania wydania przedmiotowej (...), ostatecznie zaś wniesiony do Sądu Rejonowego w S. pozew o eksmisję. Podkreślić należy, że brak wydania (...) po zakończeniu umowy skutkowało wszczęciem i prowadzeniem między stronami szeregu postępowań cywilnych, w tym sprawy o zasiedzenie zmierzającej do uzyskania przez pozwanego tytułu własności przedmiotowego obiektu. Nie nastąpiły zatem żadne okoliczności, które uzasadniałyby po stronie pozwanego niewiązanie się z treści umowy w zakresie wydania przedmiotu najmu.

Odszkodowanie za nienależyte wykonanie umowy dochodzone na podstawie art. 471 k.c. jest świadczeniem mającym za zadanie wyrównanie uszczerbku majątkowego spowodowanego niewłaściwym zachowaniem kontrahenta. Kodeks cywilny nie definiuje pojęcia szkody, natomiast zgodnie z utartymi poglądami doktryny i orzecznictwa przyjmuje się, że szkodą majątkową jest różnica w stanie majątkowym poszkodowanego, który istniałby, gdyby do szkody nie doszło, a stanem jaki powstał na skutek zdarzenia wywołującego szkodę (nienależytego działania lub zaniechania dłużnika). Art. 361 § 2 k.c. wyraża zasadę pełnej kompensaty szkody stanowiąc, że jej naprawienie obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Powód wskazał, że szkodą jaką poniósł na skutek nienależytego wykonania zobowiązania wynikającego z łączącej strony umowy jest utrata korzyści związanych z możliwością uzyskiwania pożytków w tytułu posiadania (...)

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie powód wykazał, że na skutek niewykonania przez pozwanego zobowiązania poniósł szkodę obejmującą utratę pożytków osiąganych z tytułu sprzedaży biletów turystom zwiedzającym (...). Okolicznością bezsporną jest bowiem, że przedmiotowa (...) przynosi dochód polegający na uzyskiwaniu wpływu ze sprzedaży biletów. Bezspornym jest również, że dochód ten, w okresie objętym żądaniem pozwu uzyskiwał w całości pozwany.

Sąd odniósł się do zarzutu pozwanego, podnoszącego, że dochód ze sprzedaży biletów za zwiedzanie (...) faktycznie uzyskuje (...) Centrum (...) w S. na podstawie zawartej z powodem umowy bezpłatnego użyczenia obiektu, a tym samym powód faktycznie nie poniósł szkody. Umowa użyczenia, na którą powołuje się pozwany obejmowała okres od 2 stycznia do 31 grudnia 2013r., a zatem okres poprzedzający datę objętą żądaniem pozwu. Przyjęcie z dużym prawdopodobieństwem, że zamiarem powoda po odzyskaniu (...) było zawarcie z (...) Centrum (...) kolejnej umowy użyczenia (co w rzeczywistości nastąpiło) nie przesądza o braku po stronie powodowej Gminy szkody wynikającej z niewykonania zobowiązania przez pozwanego.

Stosownie do art. 8 ustawy z 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. 2019.506) w związku z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 25 października 1991r o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2017r, poz.862 ze zm.) prowadzenie działalności kulturalnej, utrzymanie gminnych obiektów należy do zadań własnych gminy. W celu wykonywania tych zadań gmina może tworzyć jednostki organizacyjne - samorządowe instytucje kultury. Jednostka organizacyjna tworzona przez gminę jest częścią struktury organizacyjnej gminy. Jednostki takie tworzy, likwiduje, reorganizuje oraz wyposaża w majątek rada gminy na podstawie uchwały podjętej stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 9 lit h ustawy o samorządzie gminnym. Jednostki takie mogą być wyposażone w osobowość prawną, jak i osobowości takiej nie posiadać. Zasady funkcjonowania takich jednostek regulują odrębne przepisy, w tym wypadku ustawa z dnia 25 października 1991r o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2017r, poz.862 ze zm.). W myśl art. 27 ust. 1 powołanej ustawy samorządowe instytucje kultury samodzielnie gospodarują przydzieloną i nabytą formą mienia oraz prowadzą samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, pokrywają koszty bieżącej działalności oraz zobowiązania z uzyskiwanych przychodów.

Utworzenie (...) Centrum (...), będącego samorządową instytucją kultury, stanowi zatem formę realizowania przez Gminę (...) zadań własnych z zakresu kultury. Do zadań takich niewątpliwie należy udostępnianie turystom obiektów turystycznych, promocja miasta, prowadzenie szeroko pojętej działalności kulturalnej. Działalność taką w myśl statutu w imieniu Gminy wykonuje (...) Centrum (...). Jest ono jedyną jednostką organizacyjną powołaną przez Gminę realizująca zadania gminy z zakresu kultury.

Okolicznością bezsporną jest, że w okresie objętym żądaniem pozwu (...)w S. znajdowała się w posiadaniu (...) Centrum (...) na zasadzie umowy użyczenia. Bezspornym jest również, że (...) Centrum (...) uzyskiwało przychody z posiadania (...) oraz ponosiło wszelkie koszty związane z jej utrzymaniem oraz eksploatacją. Wysokość uzyskiwanych z tytułu posiadania (...) dochodów została wykazana raportami księgowymi oraz zeznaniami świadka K. L., które to zeznania Sąd w całości podzielił, uznając je za logiczne, spójne i konsekwentne. Wysokość kwot wynikających z przedłożonych zestawień nie była kwestionowana przez stronę pozwaną. Z treści zeznań przywołanego świadka, jak również działalności (...) Centrum (...) wynikającej ze statutu wynika, że dochody uzyskiwane z tytułu posiadania (...) przeznaczone były w całości na działalność kulturalną miasta, a zatem zadanie własne Gminy realizowane poprzez powołaną jednostkę samorządową.

Niewątpliwie, brak wydania przez pozwanego (...)po upływie okresu najmu wywołał szkodę majątkową gminy, polegającą na braku uzyskania środków finansowych (bezpośrednio do kasy Gminy, bądź za pośrednictwem (...) Centrum (...)), które mogły zostać przeznaczone na prowadzoną działalność kulturalną miasta oraz promocję miasta. Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że (...) Centrum (...), wbrew zeznaniom Burmistrza Gminy, zakwestionowanym słusznie przez pozwanego, nie odprowadza faktycznie dochodów uzyskiwanych z tytułu posiadania (...)do kasy Gminy. Podkreślić bowiem należy, że prowadzenie działalności kulturalnej (w czym mieści się niewątpliwie udostępnianie (...) jako jednego z najistotniejszych obiektów turystycznych zwiedzającym) jest zadaniem własnym Gminy, które

obowiązana jest realizować. Zadanie to Gmina wykonuje poprzez (...) Centrum (...), a uzyskiwane ze sprzedaży biletów dochody przeznaczane są na działalność kulturalną należącą do zadań własnych Gminy

(...) Centrum (...) finansowane jest poza dochodami uzyskiwanymi z prowadzonej działalności ze środków pochodzących z dotacji podmiotowych. Okolicznością bezsporną jest, wynikająca z zeznań świadka K. L. oraz z powszechnie dostępnych informacji – publikowanych Uchwał Rady Gminy, że w 2018r i 2019r wysokość dotacji podmiotowych dla (...) Centrum (...) wynosiła 800.000 zł., gdy tymczasem w 2017r. wyniosła 1.400.000zł., w 2016r- 1.075.000zł, w 2015r.- 1.000.000zł. , w 2014r. – 1. 170.000zł., przy zbliżonych kwotach ogólnych dotacji podmiotowych na działalność kulturalną i edukacyjną (k. 283-288). Z treści zeznań świadka wynika, że zmniejszenie wysokości dotacji podmiotowych przyznanych (...) Centrum (...) w latach 2017 i 2018 wynika z faktu, że zadania Gminy z zakresu kultury (...) Centrum (...) w tych latach realizowało z dochodów uzyskiwanych ze sprzedaży biletów (...).

Brak wpływu z biletów wynikający z niewydania przez pozwanego przedmiotowej (...) stanowił niewątpliwie szkodę poniesioną przez Gminę w postaci korzyści jakie gmina mogła osiągnąć z przedmiotowej (...) bądź bezpośrednio, bądź też pośrednio za pośrednictwem (...) Centrum (...), a które mogły zostać przeznaczone na działalność kulturalną miasta. Bezspornym jest, że od chwili odzyskania władztwa nad (...)i przykazania jej w użyczenie (...) Centrum (...) wysokość dotacji podmiotowych na rzecz (...) uległa znacznemu zmniejszeniu, pozwalając tym samym Gminie (...) na przeznaczenie posiadanych środków w formie dotacji podmiotowych na rzecz innych podmiotów prowadzących działalność kulturalną czy też dydaktyczno- wychowawczą. Jednocześnie, jak wynika z zeznań świadka K. L. oferta działalności kulturalnej prowadzonej przez (...) Centrum (...) w latach 2017, 2018 znacznie się powiększyła, dzięki posiadanym środkom finansowym pozyskiwanym z dochodów czerpanych z (...) w stosunku do lat poprzednich.

Żądanie odszkodowania powódki sprowadzało się w ocenie Sądu do hipotetycznego zysku, jaki powód osiągnęłaby, gdyby pozwany należycie wywiązał się z umowy. W ocenie Sądu powód wykazał powstanie szkody poprzez wykazanie dochodu uzyskiwanego z posiadania (...), zaś pozwany nie wykazał, aby taki dochód nie mógłby zostać osiągnięty także w okresie objętym żądaniem pozwu. Wprawdzie powód określając kwotę dochodzoną pozwem oparł się na propozycji strony pozwanej w trakcie rozmów dotyczących zawarcia kolejnej umowy najmu obiektu, która nie może być miarodajna w zakresie wysokości ustalanej szkody, lecz podkreślenia wymaga, że kwota powyższa jest niższa od wysokości faktycznych dochodów, które przynosi (...), wykazanych przez powoda dokumentami prywatnymi oraz zeznaniami świadka.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie zachodzi podstawa do ustalenia wysokości szkody w oparciu o treść art. 322 k.p.c., albowiem biorąc pod uwagę przedstawione wyżej okoliczności sprawy, ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe. W ocenie Sądu odpowiednią sumą odszkodowania za szkodę poniesioną przez powoda w okresie od 1 października 2014r. do 15 lipca 2017r. stanowi kwota 703.000 zł, to jest kwota 21. 000zł. miesięcznie (za okres 33,5 miesiąca).

Powyższą kwotę Sąd ustalił na podstawie różnicy wysokości średniej dotacji uzyskiwanej w latach 2014 - 2017 oraz dotacji uzyskiwanej od 2018r. (łącznie 4 645 000 :4 = 1161 250 zł. (średnia wysokość dotacji) – 800 000zł = 361 250zł), a następnie kwotę tę zmiarkował o 30% (biorąc pod uwagę wzrost cen biletów w 2018r., co niewątpliwie o ostatnim okresie przyczyniło się do wzrostu wpływów z ich sprzedaży w porównaniu z okresem objętym żądaniem pozwu) otrzymując w ten sposób kwotę 257 500 zł. rocznie czyli ok. 21.000zł. miesięcznie. W ocenie Sądu tak ustalona kwota odszkodowania jest odpowiednia, uwzględnia okoliczności sprawy, nie jest kwotą zawyżoną uwzględniając fakt rzeczywistych dochodów uzyskiwanych z posiadania (...) Podkreślić należy przy tym, że pozwany w okresie objętym żądaniem pozwu był posiadaczem (...), czerpiąc wyłącznie dochody z jej posiadania i co do zasady wysokości przedstawianych przez powoda dochodów nie kwestionował.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo, jako nieudowodnione.

Orzeczenie od odsetkach oparto na treści art. 481 § 1 k.c. Sąd przyznał odsetki od daty wniesienia pozwu, albowiem przed tą datą powód kierował do pozwanego wezwanie do zapłaty, w dacie złożenia pozwu pozwany pozostawał zatem w opóźnieniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. Powód wygrał w 84% i w tej części Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda zwrot poniesionych kosztów procesu. Na koszty procesu składa się opłata od pozwu w kwocie 35.150zł. obliczona od wysokości uwzględnionego żądania oraz kwota 9.072zł. kosztów wynagrodzenia pełnomocnika (87% z kwoty 10.800zł.).

Apelację od tego wyroku – w całości - wniósł pozwany, zarzucając:

1/ sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego na skutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez :

- błędne uznanie, że mimo, iż powód po ustaniu stosunku najmu nie był uprawniony do dysponowania rzeczą w sposób umożliwiający osiągnięcie korzyści jakie mógłby osiągnąć gdyby rzecz mu została wydana w terminie - był uprawniony do żądania odszkodowania na podstawie art.471 kodeksu cywilnego mimo, że nie wykazał iż po ustaniu stosunku najmu był uprawniony do dysponowania rzeczą w sposób umożliwiający osiągnięcie wskazywanych korzyści;

2/ dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny materiału dowodowego nie znajdującego uzasadnienia w materiale dowodowym zebranych w sprawie poprzez:

A/ uznanie, że dochód osiągany przez (...) Centrum (...) jest równoznaczny ze szkodą jaką poniósł powód na skutek tego, że przedmiot najmu nie został mu zwrócony w terminie - mimo, że umową użyczenia oddał nieodpłatnie (...) Centrum (...) obiekt (...)

B/ ustalenie przez Sąd jako okoliczności bezspornej, że w okresie objętym żądaniem pozwu (...)znajdowała się w posiadaniu (...) Centrum (...) na zasadzie użyczenia oraz, że (...) Centrum (...) uzyskiwało w tym okresie przychody z posiadania (...), ponosiło koszty związane z jej utrzymaniem i eksploatacją a wysokość uzyskiwanych dochodów zostało wykazane raportami księgowymi, co pozostaje w sprzeczności z żądaniem pozwu;

C/ ustalenie, że prowadzenie działalności kulturalnej (w czym mieści się udostępnianie (...) jako „jednego z najistotniejszych obiektów turystycznych” jest zadaniem własnym Gminy co pozostaje w sprzeczności z Ustawą z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym;

D/ ustalenie, że do zadań (...) Centrum (...) będącego samorządową instytucją kultury należy udostępnianie turystom obiektów turystycznych;

E/ ustalenie, że przychód uzyskiwany przez (...) Centrum (...) - któremu Gmina użyczyła nieodpłatnie do użytkowania (...) stanowi szkodę poniesioną przez Gminę mimo, że Gmina w żądaniu pozwu wysokość szkody za bezumowne korzystanie z rzeczy wyliczył w oparciu o czynsz jaki utraciła, ponieważ rzecz nie została jej wydana w terminie, a Sąd był związany podstawą prawną dochodzonego roszczenia wskazaną przez powoda i nie miał prawa dokonywać we własnym zakresie zmiany podstaw co do wykazania szkody celem uwzględnienia jego powództwa, a co więcej powód nie wykazał związku przyczynowego między działaniem pozwanego, a powstanie jakiegokolwiek szkody;

3/ naruszenie wyżej powołanego przepisu postępowania było niedopuszczalne i miało bezpośredni wpływ na treść wydanego w sprawie wyroku.

Stawiając powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej zasługuje na uwzględnienie tylko w niewielkiej części.

Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne (z zastrzeżeniem co do ich uzupełnienie, o czym niżej), które Sąd Apelacyjny przyjął za swoje i trafnie zastosował przepisy prawa procesowego oraz materialnego.

Dla pełnego zobrazowania stanu faktycznego sprawy należy go uzupełnić o następujące okoliczności:

1/ zakaz pobierania opłat za zwiedzanie (...) dotyczył tylko pozwanego, natomiast (...) Centrum (...) od 1 stycznia 2013r miało obowiązek sprzedaży biletów, a dochody z tego tytułu przeznaczać na utrzymanie (...) i statutowa działalność kulturalną; pozwany mimo zakazu burmistrza pobierał opłaty od zwiedzających, aż do odebrania mu (...) przez komornika;

(dowód: Pismo Burmistrza S. M. B. z 16.05.2013r do pozwanego oraz jego zeznania- protokół elektroniczny z rozprawy z dnia 13.09.2018r - 00:13:47, zeznania Prezesa Zarządu pozwanego M. J.- protokół elektroniczny z rozprawy z dnia 13.09.2018r – 00:01:12:14, umowa użyczenia z 2.01.2013r pomiędzy Gminą (...) a (...) Centrum (...) oraz umowa użyczenia z 18.07.2017r między tymi stronami);

2/ (...)w S. składa się z 34 połączonych ze sobą pomieszczeń, położonych na głębokości od 4 do 12 metrów. Składają się na nią pochodzące z XIV i XV wieku kupieckie piwnice i składy. Długość (...) liczy 470 m i biegnie pod budynkami przy ul. (...) (...) od (...)oraz ulicami: (...), (...), (...) i znowu (...) (dowód: opinia biegłego sądowego W. P. sporządzona w sprawie Sądu Rejonowego w S. (...))zalegająca w aktach nin. sprawy na k. 638 – 659 /k. 624/);

2/ Powód jest właścicielem nieruchomości przez które przebiega (...) za wyjątkiem działek czterech nieruchomości, które należą do właścicieli prywatnych, a to działek oznaczonych numerami: (...), (...), (...) oraz (...), których łączna powierzchnia wynosi ok. 10 % (...) (dowód: opinia biegłego geodety A. B. sporządzona w sprawie o zasiedzenie Sądu Rejonowego w S. o sygn. akt(...))– na kartach niniejszej sprawy 186-187).

Przedstawiony wyżej stan faktyczny sprawy ustalony przez Sąd I instancji jest prawidłowy i po uzupełnieniu we wskazanym zakresie stanowi wystarczającą podstawę do oceny zasadności pozwu bez potrzeby powoływania biegłego w sprawie dla ustalenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z przedmiotowej nieruchomości.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że nie jest zasadny zarzut apelującego, iż Sąd orzekł o innym roszczeniu niż tego żądał powód. Zdaniem pozwanego powód żądał odszkodowania za utracony przez siebie czynsz najmu, a Sąd uznał za szkodę Gminy utracony przychód (dochód) przez (...) Centrum (...).

Ma rację apelujący, że zgodnie z wymogami art. 321 k.p.c. sąd może wyrokować tylko, co do przedmiotu postępowania. Jednak o kwalifikacji i sposobie wyliczenia wysokości zgłoszonego w sprawie roszczenia przesądza, żądanie odnoszące się do zakresu oczekiwanego rozstrzygnięcia oraz wszystkie podnoszone przez powoda okoliczności faktyczne, które mają stanowić przesłanki rozstrzygnięcia.

Sąd prowadzący postępowanie nie jest związany wskazaniem powoda, co do podstawy prawnej dochodzonego roszczenia, natomiast wiąże go tylko przytoczona podstawa faktyczna powództwa, czyli okoliczności faktyczne uzasadniające to roszczenie i wysokość żądanej kwoty. Innymi słowy określone w pozwie żądanie jest zindywidualizowane przytoczonymi przez powoda okolicznościami faktycznymi (art. 187 k.p.c.). Natomiast powód zgodnie z zasadą *iura novit curia* nie ma obowiązku przytoczenia podstawy prawnej dochodzonego roszczenia. Przyjęcie natomiast przez sąd innej prawnej podstawy rozstrzygnięcia niż wskazana przez powoda, nie może być ocenione, jako wyjście poza granice żądania, wynikające z art. 321 § 1 k.p.c., ponieważ w sposób niekwestionowany działa w procesie zasada *da mihi factum dabo tibi ius*. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonego w wyroku z 25 kwietnia 2008 r. (II CSK 613/07, LEX nr 420867) przepisy prawa materialnego określone przez powoda jako podłoże jego żądań, nie wiążą sądu i mogą być przezeń pominięte przy wydawaniu orzeczenia co do istoty sporu. Konstrukcja podstawy prawnej rozstrzygnięcia należy bowiem do sądu.

Oceniając sprawę pod tym kątem, zauważyć należy, że powód domagał się od pozwanego ostatecznie odszkodowania na podstawie art. 471 k.c. opartego na niemożności uzyskiwania znacznych zysków ze sprzedaży biletów za zwiedzanie(...) przez utworzoną w tym celu – a przede wszystkim w celu wykonywania ustawowych zadań gminy w sferze kultury – samorządową jednostkę kultury tj. (...) Centrum (...) (dalej: (...)), przez co był zmuszony do jej dotowania w większym zakresie (pismo powoda z 26.09.2018r – k.197-199, oświadczenie pełnomocnika powoda na rozprawie w dniu 10 stycznia 2019r- protokół elektroniczny: 00:05:26).

Odwołanie się zatem przez Sąd przy wyliczeniu szkody do faktycznie uzyskiwanych dochodów z (...) za okres po jej odzyskaniu, czyli od 21 lipca 2017r oraz wielkości dotacji w okresie nieuprawnionego władania (...) przez pozwanego i po tym okresie w żaden sposób, nie daje podstaw do twierdzenia, że Sąd orzekł o innym żądaniu. Pozwany nie przecząc, że czerpał dochody z (...), nie przedstawił konkretnych sum, zatem Sąd był zmuszony na podstawie dostępnych innych faktów ustalić wysokość szkody jako utraconych korzyści w okresie nieuprawnionego władania (...) przez pozwanego. Sąd uczynił to posiłkując się treścią art. 322 k.p.c. ustalając z odszkodowanie na minimalnym poziomie odpowiadającym kwocie 21.000 zł miesięcznie, która to kwotę powód (przynajmniej w takiej wysokości) nie uzyskał ze sprzedaży biletów. Wystarczy wskazać, że w pierwszym okresie tj. od 21 lipca 2017r do 31 grudnia 2017r (...) uzyskało dochód ze sprzedaży biletów kwocie 281.715 zł, czyli średnio 53.000 zł na miesiąc. W 2018r od 1 stycznia 2018- do 31 sierpnia 2018r (przed podwyżką cen biletów)- dochód 401.625 zł, czyli po 50.000 zł miesięcznie. Przedstawione okoliczności i wyliczenie w świetle art. 361 § 2 k.c. oraz art. 322 k.p.c. czyni zarzuty apelującego co do niewykazania szkody i jej wysokości oraz związku przyczynowego kompletnie bezzasadne, gdyż jest prawdopodobne w stopniu graniczącym z pewnością, że przynajmniej w takiej wysokości pozwany uzyskałby dochód działając przez swoją samorządową jednostkę kultury.

Nie może odnieść skutku zarzut sprzeczności ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego ani zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. gdyż formułując te zarzuty apelujący nie wskazuje jakie konkretnie sprzeczne dowody i fakty ma na uwadze, lecz w istocie kwestionuje wnioski jakie Sąd Okręgowy wyciągnął z ustalonych okoliczności, co sprowadza się do kwestionowania poprawności zastosowania prawa materialnego.

Okoliczność, że (...) Centrum (...) ma osobowość prawną nie zmienia oceny prawnej, skoro jednostka ta wykonuje z upoważnienia powoda jego ustawowe zadania z zakresu kultury, przy czym powód ma obowiązek dotowania (...) w zakresie w jakim jego dochody z działalności gospodarczej nie pokrywają kosztów działalności w tej sferze.

Sąd z korzyścią dla pozwanego wyliczając szkodę odniósł ją do różnicy w wysokości dotacji na rzecz (...) świadczonej przez powoda w okresie nieuprawnionego władania (...) przez pozwanego a okresem w którym już czerpał korzyści, a nadto Sąd jeszcze zmiarkował tę sumę o 30%, co czyni zasądzone roszczenie - w zakresie wysokości - dodatkowo jako niewątpliwe. Nie może też budzić wątpliwości związek przyczynowy tak wyliczonej szkody, skoro obowiązek finansowania działalności kulturalnej spoczywa na Gminie, niezależnie od tego czy wykonuje ją bezpośrednio, czy za pośrednictwem samorządowej jednostki kultury wyposażonej w osobowość prawną. Przytoczone przez Sąd I Instancji przepisy oraz statut (...) i umowa zawarta z tą jednostką nie pozostawiają wątpliwości w tym względzie. (...) wyposażony w osobowość prawną z mocy ustawy i nadanego przez Gminę (...) statutu działa w sferze kultury jako zastępca pośredni Gminy wykonując jej ustawowe zadania w tej sferze, a w zakresie działalności gospodarczej korzystając z majątku Gminy działa swoim imieniem ale na rachunek Gminy, zatem ze skutkiem ekonomicznym dla Gminy (swoisty stosunek powiernictwa ukształtowany ustawą z 8.03.1990r o samorządzie gminnym (art. 8, art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h) oraz ustawą z 25.10.1991r o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (art. 3 ust.2, art. 27 ust. 1). Sąd w tej kwestii podziela stanowisko Sądu Okręgowego.

Mając jednak na uwadze, że – jak to wynika z ustalonego stanu faktycznego- powód w niniejszej sprawie wykazał odpisami z ksiąg wieczystych prawo własności nieruchomości przez które przebiega (...) w S. w 90% Sąd Apelacyjny pomniejszył zasądzoną przez Sąd Okręgowy kwotę 703.000 zł o 10% czyli o kwotę 70.300 zł i zasądził ostatecznie kwotę 632.700 zł.

Sąd I Instancji ma rację, że co do zasady dochodzący odszkodowania z tytułu nienależytego wykonania umowy najmu na podstawie art. 471 k.c. nie musi wykazywać prawa własności, niemniej w okolicznościach tej konkretnej sprawy, gdy zobowiązany zakwestionował uprawnienia powoda do władania rzeczą oparte na prawie, a także możliwość czerpania przez niego korzyści z dotychczasowego przedmiotu najmu, a ten sam Sąd uznał roszczenie powoda jako właściciela o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy bez tytułu prawnego za bezzasadne wobec niewykazania przez powoda tytułu własności, to kwestia prawa do dysponowania rzeczą stała się istotna dla ocena zasadności roszczenia opartego na art. 471 k.c, gdyż przesłanką jego uwzględnienia jest wykazanie, że faktycznie wynajmujący po ustaniu stosunku najmu był uprawniony do dysponowania rzeczą w sposób umożliwiający osiągnięcie wskazywanej korzyści (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 4.08.2005r, sygn. akt III CK 689/04, Lex nr 277067). W tej kwestii powód nie wykazał w sposób nie budzący wątpliwości, aby bez zgody pozostałych właścicieli mógł w sposób wyłączny władać (...). Nie wyjaśnił też czy postępowanie w przedmiocie zasiedzenia tego obiektu zakończyło się i jakim wynikiem.

Mając powyższe na uwadze Sąd odwoławczy zmienił na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zaskarżony wyrok jak w punkcie 1 sentencji. W pozostałej części apelację oddalił na mocy art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania za pierwszą instancję orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c., mając na uwadze, że powód wygrał w 75 %. Natomiast o kosztach postępowania apelacyjnego, orzeczono przy uwzględnieniu, że powód wygrał w drugiej instancji w 90%, mając na uwadze treść art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c, art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt. 7 i § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801 ze zm. w aktualnym brzmieniu).

SSA Józef Wąsik SSA Paweł Czepiel SSO (del.) Wojciech Żukowski